

8 март - разговори, не рози

Препоръчване (43) Facebook Twitter LinkedIn Google+ Print Like 1K От Надежда Димитрова

Последна промяна е 11:57 на 08 мар 2015, 5754 прочитания, 35 коментара Facebook Twitter

Опбелзване на 8 март от коридски жени
 Фотограф: [Stringer/turkey](#)
 REUTERS

През март 1060 година, адвокатката Силвия Робъртс, член на Националната организация на жените в Америка, внася в съда първото дело за случай на дискриминация, основана на пола. Силвия се позовава на чл. Седми от Акта за граждански права, който забранява дискриминацията на работното място, основана на раса, цвят на кожата, пол, Силвия представлява Лорена Уикс – секретарка, която получава по-малко заплащане, отколкото и се полага, поради съществуващото тогава законово ограничение жени да вдигат повече от 13 килограма докато са на работа. Уикс влиза в съда със своята пишеща машина, която и се налагало почти всеки ден да мести. Оказва се, че машината тежи повече от 13 килограма и Уикс и Робъртс печелят делото – няколко седмици по-късно, съдът отсъжда, че ограничението за жени нарушава член Седми на Акта за граждански права.

Доста по-рано във времето, на 8 март 1857 година (макар и не потвърдена датата), в Ню Йорк, работнички от шивашката и текстилна индустрия излизат на първия масов протест срещу лошите условия на труд и ниското заплащане, на които жените са подложени. И макар и полицията да атакува и разпръсква шествието, две години по-късно жените създават своя първи работнически синдикат.

Още по-рано във времето, през 1791 година, Олимпия дьо Гуж публикува във Франция

"Декларация за правата на жената и гражданката от женски пол"

в която се противопоставя на мъжката доминация и липсата на равенство между мъже и жени. През 1793 година, Олимпия е провъзгласена за "контрареволуционерка и "неистинска" жена" и публично екзекутирана на пилотината. Около 50 години по-късно, през 1841 година, в България е създадено първото светско училище за момичета. Още над половин век по-късно, отново в България, през 1901 година, е основан Български женски съюз, а също и за първи път жени са допуснати в днешния Софийски университет "Св. Климент Охридски", тогава именуван Висше училище в София. Сякаш малко известен факт е, че първият курс от студентки започва обучението си 13 години по-късно от първия курс от студенти.

независимо в коя държава и в кой исторически период се намират.

Как стоят нещата днес? Има ли икономическо, социално и политическо равенство между мъжете и жените в България, Европа, света? Постигнал ли е своята мечта феминизмът - тази така непозната и неразбирана, отричана и мразена и от двата пола идеология? Защо?

Феминизмът е нито повече, нито по-малко именно това – равенство и свобода

А 8 март, Международният ден на жените, е чудесен повод да поговорим за неравнопоставеността и за проблемите, пред които жените по света са изправени. 8 март не е ден за купуване на рози, парфюми и други подаръци – нека не изправяме празника от съдържание. Не ни е нужен специален ден, в който да показваме любовта и уважението към майките, приятелките, съпругите и дъщерите си.

Но ни е нужен ден, в който мъжете и жените открито да поговорят за

домашното насилие, за изнасилването, за дискриминацията, за сексизма, за феминизацията на бедността и най-вече за това, че неравнопоставеността на жените не е само женски проблем. Това е проблем на цялото ни общество, на цялото човечество.

Днес, години по-късно след горензброените борби за равенство, жените в България все още получават средно 13% по-ниско заплащане за един и същи труд, който извършват с мъжете (в Европа – средно 16%). Днес, жените все още често биват питани при интервю за работа планират ли да станат майки в скоро време, без и двете страни в разговора да осъзнават, че това е полова дискриминация. Днес, феминизацията на бедността, нископлатените розови сектори и липсата на жените в най-високоплатения сектор, какъвто е

Днес, по света, момичета биват прострелвани заради желанието си да ходят на училище (и слава Богу, че Малала Юсуфзай въпреки всичко е жива и здрава). И днес, въпреки наличието на закони, всяка четвърта жена в България и всяка пета в Европа е жертва на насилие – физическо, психическо, икономическо, сексуално. Много жени и мъже и днес не осъзнават, че

бракът не значи "ти си ми жена, ще правих каквото искам"

и не е повод и оправдание за изнасилване.

Днес е 8 март. Нека отбележим празника с признание не само към тези, които обичаме, но и към тези, на които дължим своите права. Това, че днес в България жените гласуваме, образуваме се, свободни сме да избираме своя професионален и личен път, не е даденост, а резултат от нечия дълга борба. За нас остава да продължим да се борим със стереотипите, с насилието, с липсата на жени в бизнеса и политиката, с липсата им при взимането на решения.

Днес, на 8 март, е чудесен повод да попитаме: "Защо историята все още е само неговата история (history = his story)? Защо всички тези жени, на които дължим своите права, липсват от учебниците? Докога жените ще са от другата страна на историята? Къде са ролевите модели на нашите дъщери? Къде са Ана Карима, Екатерина Каравелова, Анастасия Димитрова, Йорданка Филаретова, Димитрана Иванова, Евгения Марс, Яна Язова и много други?"

Днес е чудесен ден самите ние да станем нечий ролеви модел. Честит празник!